

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 156/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť I. M. a Z. M., obaja bytom B., zastúpených advokátkou JUDr. D. Š., B., pre namietané porušenie ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 317/2009 a Krajskej prokuratúry v B. v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 233/09 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. M. a Z. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2010 doručená sťažnosť I. M. a Z. M., obaja bytom B. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. D. Š., B., pre namietané porušenie ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom

pod sp. zn. 15 Co 317/2009 a Krajskej prokuratúry v B. (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 233/09.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia 24. júla 2009 doručili Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) návrh na nariadenie predbežného opatrenia pred začatím súdneho konania proti odporkyňi – B., s. r. o., B. (obchodnej spoločnosti, kde jediným spoločníkom je Mesto B.), ako výlučnej vlastníčke nehnuteľnosti. Vo svojom návrhu poukázali na skutočnosť, že pokiaľ odporkyňa zriadi záložné právo k bytu, ktorý sťažovatelia užívajú, títo nebudú môcť voči odporkyňi uplatniť svoje predkupné právo v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“), čím sa dlhodobo ocitnú v stave právnej neistoty.

Okresný súd o návrhu sťažovateľov rozhodol uznesením č. k. 7 C 126/2009-22 z 10. augusta 2009 takto:

„Súd zakazuje odporcovi zaťažiť záložným právom nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v katastrálnom území B. zapísanou na Správe katastra B. na LV č. 7698 ako byt č. 8 na 2. poschodí, vo vchode č. 85 v obytnom dome súpis. č. 3828 postavenom na parc. č. KN C 382/4 na ulici H. v B., podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach obytného domu súpis. č. 3828 postaveného na parcele č. KN C 382/4 vo veľkosti 5227/198607 k celku, spoluvlastnícky podiel k pozemku parc. č. KN C 382/4 zastavané plochy a nádvoria o výmere 376 m² vo veľkosti 5227/198607 k celku a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Súd ukladá navrhovateľom povinnosť, aby do 30 dní od doručenia tohto uznesenia podali návrh na tunajší súd na začatie konania o nahradenie prejavu vôle odporcu s uzavretím zmluvy o prevode vlastníctva bytu č. 8, vo vchode č. 85 v obytnom dome súpis. č. 3828 s navrhovateľmi.“

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podala odporkyňa odvolanie, v ktorom uznala, že je obchodnou spoločnosťou s účasťou obce, avšak napriek tomu sa na ňu nevzťahuje povinnosť previesť do vlastníctva nájomcu byt za regulovanú cenu podľa § 18

ods. 1 až 4 zákona o vlastníctve bytov, pretože podľa jej názoru byt, ktorý užívajú sťažovatelia, nadobudla v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) zákona o vlastníctve bytov.

O podanom odvolaní rozhodol krajský súd uznesením č. k. 15 Co 317/2009-60 z 30. septembra 2009 takto:

„Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým súd zakázal odporcovi nakladať s nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v kat. úz. B., zapísanej na Správe katastra B., na LV č. 7698 ako byt číslo 8 na 2. poschodí, vo vchode č. 85 v obytnom dome, súpisné číslo 3828, postavenom na parcele č. KN C 382/4 na Ul. H. v B., podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach obytného domu súpisné číslo 3828, postaveného na parcele č. KN C 382/4 vo veľkosti 5227/198607 k celku a spoluvlastnícky podiel k pozemku parcelné č. KN C 382/4 zastavané plochy a nádvoria o výmere 376 m² vo veľkosti 5227/198607 k celku, a to zaťažiť ju záložným právom až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej mení tak, že návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia zamietá.

Výrok uznesenia, ktorým uložil navrhovateľom povinnosť do 30 dní od doručenia tohto uznesenia podať návrh na začatie konania vo veci samej, zrušuje.

Navrhovatelia 1), 2) sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 174,20 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia JUDr. T. Č., advokátke so sídlom v B.“

Podaním zo 4. novembra 2009 sťažovatelia podľa § 243e Občianskeho súdneho poriadku podali Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti uzneseniu krajského súdu č. k. 15 Co 317/2009-60 z 30. septembra 2009, ktorý podrobne odôvodnili.

Krajská prokuratúra oznámením č. k. Kc 233/09-6 z 15. januára 2010 uvedený podnet odložila z dôvodu, že „nebolo zistené porušenie zákona spôsobom, ktorý predpokladá ust. § 243e a nasl. O. s. p.“.

Sťažovatelia sú toho názoru, že uvedeným postupom krajského súdu a krajskej prokuratúry bolo porušené ich „základné právo upravené čl. 46 ústavy“, a preto žiadajú, aby ústavný súd v náleze vyslovil porušenie označeného práva a aby im priznal primerané

finančné zadost'učinenie v sume 5 312 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 398,68 €.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovatelia napriek tomu, že sú zastúpení kvalifikovanou právnou zástupkyňou, sa nevysporiadali s identifikáciou základného práva a slobody, ktorých porušenie namietajú, pretože neoznačili presne článok a odsek ústavy obsahujúci konkrétne základné právo.

Ústavný súd sa pri prerokovaní sťažnosti v prvom rade vysporiadal s nedostatočným označením základného práva v sťažnosti a v samotnom jej petite, ktorého porušenie sa namieta, kde ho sťažovatelia bližšie nešpecifikovali, pričom vychádzajúc z obsahu celej sťažnosti ustálil, že sťažovatelia namietajú porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

1. Tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie základného práva postupom krajského súdu v konaní o nariadenie predbežného opatrenia vedenom pod sp. zn. 15 Co 317/2009, ústavný súd odmietol pre oneskorenosť.

Ústavný súd zistil, že 19. októbra 2009 nadobudlo právoplatnosť uznesenie okresného súdu č. k. 7 C 126/2009-22 z 10. augusta 2009 v spojení s napádaným uznesením krajského súdu č. k. 15 Co 317/2009-60 z 30. septembra 2009.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Nedodržanie tejto lehoty je dôvodom odmietnutia sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 23. marca 2010.

Z uvedeného vyplýva, že lehota ustanovená pre tento druh konania pred ústavným súdom sťažovateľom bez akýchkoľvek pochybností uplynula skôr, ako podali túto sťažnosť, preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako podanú oneskorene.

2. V ďalšej časti sťažnosti sťažovatelia namietali porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy oznámením krajskej prokuratúry č. k. Kc 233/09-6 z 15. januára 2010 o odložení ich podnetu na podanie mimoriadneho dovolania proti uzneseniu krajského súdu č. k. 15 Co 317/2009-60 z 30. septembra 2009.

Zákonné predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, využitie ktorého ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“). To znamená, že nejde o základné právo sťažovateľov, ktoré by bolo možné zahrnúť pod čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, II. ÚS 14/04, I. ÚS 7/04, II. ÚS 407/06).

Vychádzajúc z uvedenej judikatúry ústavný súd dospel k záveru, že nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti uvedenému uzneseniu krajského súdu mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu označených základných práv sťažovateľov, keďže

platná zákonná úprava nezakladá sťažovateľom právo (právny nárok) na vyhovie ich podnetu na podanie mimoriadneho dovolania zo strany generálneho prokurátora.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu (sťažnosti) hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Keďže v danom prípade nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označenému uzneseniu krajského súdu mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd ich sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2010